

T.C.
YARGITAY
İKİNCİ HUKUK DAİRESİ

Esas : 2022/8918
Karar : 2024/451
Tarih : 24.01.2024

...

MAHKEMESİ :Aile Mahkemesi

SAYISI : 2021/401 E., 2022/395 K.

DAVA TARİHİ : 18.10.2016

KARAR : Kısmen kabul kısmen ret

Taraflar arasında İlk Derece Mahkemesinde görülen ve istinaf incelemesinden geçen katılma alacağı davasında verilen karar hakkında yapılan temyiz incelemesi sonucunda, Dairece Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda; davanın kısmen kabulüne kısmen reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararı davacı kadın vekili ve davalı erkek vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı kadın vekili dava ve cevaba cevap dilekçesinde; evlilik birliği içinde davalı adına 3646 ada 4 parsel (yeni 12 parsel) sayılı taşınmazın satın alındığını, müvekkilinin çalışarak mal alımına katkısının olduğunu, davalı adına banka hesabında bulunan paraların faiz getirisinin de edinilmiş mal olduğunu, Merkez Bankası'ndaki paraların da tasfiyede dikkate alınması gerektiğini belirterek; mal rejiminin tasfiyesi ile, belirlenecek alacakların fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 10.000,00 TL'sinin faizi ile tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davacı kadın vekili 10.05.2018 tarihli dilekçesinde; 15.12.2017 tarihli bilirkişi raporunda aleyhe hususları kabul etmediklerini belirterek alacak miktarını işbu raporda 3646 ada 4 parsel (yeni 12 parsel) sayılı taşınmaz yönünden belirlenen 202.628,00 TL'ye yükselterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla taşınmaz yönünden 202.628,00 TL katılma alacağının karar tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsilini talep etmiştir.

Davacı kadın vekili 09.05.2022 tarihli dilekçesinde de; dava dilekçesindeki 10.000,00 TL talep miktarının 9.900,00 TL'sinin taşınmaz, 100,00 TL'sinin banka hesabı yönünden olduğunu açıklamıştır.

II. CEVAP

Davalı erkek cevap ve ikinci cevap dilekçesinde; zamanaşımının dolduğunu, düşün masrafları için ablalarından borç aldığını, kredi çektiğini, krediyi ödeyemediği için müvekkilinin 9299 ada 14 parsel 9 nolu bağımsız bölümü satarak borçlarını kapattığını, daha önce sattığı arsayı yeniden satın aldığını, banka hesabı bulunmadığını belirterek; davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesince 21.02.2017 tarihli (1) nolu celsede davalının zamanaşımı def'inin reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin 25.09.2018 tarih ve 2016/784 Esas, 2018/436 Karar sayılı kararı ile, 15.12.2017 tarihli hesap raporunun usul ve yasaya uygun, denetime elverişli olduğu, hükme esas alındığı; 3646 ada 4 parsel (yeni 12 parsel) sayılı taşınmazın evlilik birliği içinde 14.09.2006 tarihinde satın alındığı, taşınmazdaki davalı hissesinin değerinin keşif tarihi itibarıyla 405.256,00 TL olduğu, taşınmaz edinilmiş olduğu için davacının 30.05.2017 tarihi itibarıyla 202.628,00 TL katılma alacağının olduğu; Merkez Bankası'ndaki davalı hesaplarının 26.12.2002 tarihinde açıldığı, 02.06.2003 tarihinde kapatıldığı, tarafların boşanma davası açılış tarihi itibarıyla (13.06.2007) bankadaki mevduat hesaplarının belirlenmesi ve bu miktar üzerinden tasfiyeye karar verilmesi gerektiği, bankadaki paranın evlilik birliği içerisinde 2002 yılı sonunda yatırılıp altı ay sonra çekildiği, hesapta altı ay süreyle kaldığı, bu tarihin boşanma davasının açılış tarihinden yaklaşık dört yıl öncesine tekabül ettiği, boşanma davasının açılış tarihine yakın bir tarihte paranın çekilmesi gibi bir durum söz konusu olmadığı, davacının katılma alacağını azaltma kastı olmadığı gerekçesiyle; davanın kabulü ile, 3646 ada 4 parsel (yeni 12 parsel) sayılı taşınmaz yönünden 202.628,00 TL katılma alacağının karar tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı erkek vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 27.02.2020 tarih ve 2018/3693 Esas, 2020/675 Karar sayılı kararı ile, boşanma kararının kesinleştiği 15.04.2008 tarihinden eldeki davanın açıldığı 18.10.2016 tarihine kadar 10 yıllık zamanaşımı süresinin dolmadığı; boşanma davasında tarafların mal rejimi ile ilgili haklarının düzenlenmesine ilişkin bir beyanlarının olmadığı, boşanmanın fer'isi niteliğindeki taleplerin değerlendirilmesi, mal rejimine ilişkin haklardan feragat beyanının da bulunmadığı; taşınmazın ilk kez 21.10.2005 tarihinde satın alındığı, 14.09.2006 tarihinde satıldığı, boşanma davasının ise bu satıştan yaklaşık 11 ay sonra 13.06.2007 tarihinde açıldığı, davalı erkeğin boşanma kararının kesinleşmesinden sonra taşınmazı sattığı kişiden 12.04.2011 tarihinde yeniden satın aldığı, davalı erkek her ne kadar bu taşınmazı borçlarını ödemek amacıyla sattığını iddia etmiş ise de boşanma davasının açılmasından yaklaşık 11 ay önce satılan ve boşanma kararının kesinleşmesinden sonra yeniden satın alınan taşınmazın borçların ödenmesi için satıldığının ispat edilemediği; sonuç olarak taşınmazın edinilmiş mallara katılma alacağı rejimi kapsamında değerlendirilerek, dosyada mevcut dayanaklı, gerekçeli ve dosya kapsamına uygun olan bilirkişi raporuna itibar edilerek bilirkişi raporunda hesaplandığı şekliyle davacının taşınmaz yönünden katılma alacağının olduğunun kabulünde bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle; başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı erkek vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 22.03.2021 tarih ve 2020/2252 Esas, 2021/2569 Karar sayılı kararı ile, somut olayda, davacı tarafın dava dilekçesinde, bir adet taşınmazla beraber davalının Merkez Bankası'ndaki banka hesabı üzerinde de alacak talebinde bulunduğu, İlk Derece Mahkemesince bu taleple ilgili olumlu veya olumsuz hüküm verilmediği; Mahkemece, davacının davalının Merkez Bankası'ndaki hesabı

üzerindeki mal rejiminin tasfiyesinden kaynaklanan alacak talebi hakkında da olumlu veya olumsuz bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesinin hatalı olduğu belirtilerek davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda belirtilen nedenle bozulmasına, bozma nedenine göre davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

B. İlk Derece Mahkemesince Bozmaya Uyularak Verilen Karar

İlk Derece Adliye Mahkemesinin yukarıda başlıkta tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, 15.12.2017 tarihli hesap raporunun usul ve yasaya uygun, denetime elverişli olduğu, hükme esas alındığı; 3646 ada 4 parsel (yeni 12 parsel) sayılı taşınmazın evlilik birliği içinde 14.09.2006 tarihinde satın alındığı, taşınmazdaki davalı hissesinin değerinin keşif tarihi itibarıyla 405.256,00 TL olduğu, taşınmaz edinilmiş olduğu için davacının 30.05.2017 tarihi itibarıyla 202.628,00 TL katılma alacağının olduğu; davacıya dava dilekçesinde bildirilen harca esas değer ne kadarlık kısmının banka hesabına yönelik ne kadarının taşınmaza yönelik olduğu açıklattırıldığı; Merkez Bankası'ndaki davalı hesaplarının 26.12.2002 tarihinde açıldığı, 02.06.2003 tarihinde kapatıldığı, tarafların boşanma davası açılış tarihi itibarıyla (13.06.2007) bankadaki mevduat hesaplarının belirlenmesi ve bu miktar üzerinden tasfiyeye karar verilmesi gerektiği, bankadaki paranın evlilik birliği içerisinde 2002 yılı sonunda yatırılıp altı ay sonra çekildiği, hesapta altı ay süreyle kaldığı, bu tarihin boşanma davasının açılış tarihinden yaklaşık dört yıl öncesine tekabül ettiği, boşanma davasının açılış tarihine yakın bir tarihte paranın çekilmesi gibi bir durum söz konusu olmadığı, davacının katılma alacağını azaltma kastı olmadığı gerekçesiyle; davanın kısmen kabulü ile, 3646 ada 4 parsel (yeni 12 parsel) sayılı taşınmaz yönünden 202.628,00 TL katılma alacağının karar tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline, Merkez Bankası'ndaki hesap yönünden talebin reddine, sadece davacı lehine yargılama giderleri ve vekâlet ücretine karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı erkek vekili ve davacı kadın vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepler

Davalı erkek vekili temyiz dilekçesinde; İlk Derece Mahkemesince zamanaşımı def'inin değerlendirilmediğini, zamanaşımın dava ve ıslah tarihinde dolduğunu, tarafların anlaşmalı olarak boşandıklarını, davacının boşanma davasında açıkça edinilmiş malları bulunmadığını beyan ettiğini, tarafların taşınmazın ilk alındığı 2006 tarihinde ayrı yaşadıklarını, davacının katkısının olmadığını, boşanmada davacı kusurlu olduğundan alacağın kaldırılması gerektiğini, taşınmazın müvekkilinin kişisel malları ile alındığını, müvekkilinin borçları nedeniyle 9299 ada 14 parsel 9 nolu bağımsız bölümü sattığını, kredi borçlarının değerlendirilmediğini, ispat yükünün davacıda olduğunu davacının davayı ispat edemediğini müvekkilinin alacağı azaltma kastıyla devri yaptığına yönelik delil bulunmadığını, eksik tapu kaydına göre karar verildiğini, davanın kısmen reddedilmesine rağmen lehlerine yargılama gideri ve vekâlet ücreti hükmedilmemesinin hatalı olduğunu belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.

Davacı kadın vekili temyiz dilekçesinde; taşınmazın 30.05.2017 tarihindeki değerine göre karar verilmesinin hatalı olduğunu, karar en yakın tarihteki sürüm değerinin belirlenmesi ve talep miktarı da gözetilerek karar verilmesi gerektiğini; Merkez Bankası'ndaki paranın çekildiği tarihte davalının bir ihtiyacı olmadığını, hayatın olağan akışına göre çekilen paranın davalının uhdesinde olduğunun ve paranın müvekkilinin alacağını azaltma kastıyla çektiğinin kabul edilmesi gerektiğini, İlk Derece Mahkemesince banka hesabı yönünden hiçbir hesaplama yapılmadan karar verilmesinin hatalı olduğunu belirterek kararın bozulmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, zamanaşımı dolup dolmadığı, tasfiyede malın hangi tarihteki değerinin esas alınması gerektiği, kişisel mal savunması ve ispatı, eklenecek değer hususu ve ispatı, yargılama giderleri ve vekâlet ücreti ile usuli kazanılmış hak toplanmaktadır. Dava, katılma alacağı istemine ilişkindir.

İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 26 ncı maddesi, 33 üncü maddesi, 107 inci maddesi, 141 inci maddesi, 176 ve devamı maddeleri, 190 inci maddesi, 323 ve devamı maddeleri, 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri; 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 146 ve devamı maddeleri; 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun (1136 sayılı Kanun) 164 üncü maddesi, 168 inci maddesi, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin (AAÜT) 13 üncü maddesi; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 6 ncı maddesi, 179 uncu maddesi, 202 nci maddesi, 219 uncu maddesi, 222 nci maddesi, 225 inci maddesinin ikinci fıkrası, 229 uncu maddesi, 230 uncu maddesi, 231 inci maddesi, 235 inci maddesinin birinci fıkrası, 236 inci maddesinin birinci fıkrası; Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 09.05.1960 tarih ve 1960/21 Esas, 1960/9 Karar sayılı kararı.

Değerlendirme

Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre, taraf vekillerinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

Artık değere katılma alacağı miktarı hesaplanırken, mal rejiminin sona erdiği sırada mevcut olan malların, bu tarihteki durumlarına göre, ancak tasfiye tarihindeki sürüm (rayiç) değerleri esas alınır (4721 sayılı Kanun md. 227/1, 228/1, 232 ve 235/1). Yargıtay uygulamalarına göre tasfiye tarihi, karar tarihidir.

Davacı kadın vekilinin tasfiye konusu taşınmazın değerine yönelik temyiz itirazlarının incelemesinde; somut olayda, İlk Derece Mahkemesince tasfiye konusu taşınmazın yukarıda izah edilen ilkeye aykırı şekilde, karar tarihinden (24.05.2022) yaklaşık beş yıl önceki, taşınmazın 12.05.2017 keşif tarihinde belirlenen 405.256,00 TL güncel değerine göre katılma alacağının hesaplanması doğru olmamıştır. O halde, Mahkemece, tasfiye konusu taşınmazın tasfiye (önceki karar bozulmakla değer güncelliğini yitirdiğinden bozma sonrası yeni karar tarihine en yakın tarihteki) tarihi itibarıyla sürüm (rayiç) değerleri belirlendikten sonra, talep miktarı ve usuli kazanılmış haklar da gözetilerek karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olmuş, bozmayı gerektirmiştir.

Davalı erkek vekilinin yargılama giderleri ve vekâlet ücretine yönelik temyiz itirazlarının incelemesinde de; somut olayda, Mahkemece davanın kısmen kabulüne kısmen reddine karar verildiği halde sadece davacı lehine yargılama giderlerine hükmedildiği anlaşılmaktadır. O halde, Mahkemece yargılama giderlerinin tarafların haklılık oranına göre paylaşması gerekirken (6100 sayılı Kanun md. 326/2) davalı lehine yargılama giderlerine (vekâlet ücreti dahil) hükmedilmemesi de hatalı olmuş, bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Taraf vekillerinin bozma kapsamı dışında kalan temyiz itirazlarının REDDİNE,

Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının taşınmazın güncel değeri ve yargılama giderleri yönünden BOZULMASINA,

Peşin alınan harcın istek halinde yatırırlara geri verilmesine,
Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,
01.2024 tarihinde oy birliğıyle karar verildi.